

Galerija Lek

Zbrano v Leku

28. februar - 6. maj 2024

SANDOZ

Zbrano v Leku

Oktober 1946 je bila uradno ustanovljena tovarna zdravil Lek, ki je imela skromen sedež na Žibertovi ulici v Ljubljani. Že naslednje leto se je Lek preselil v nekdanjo Paurovo tovarno na Celovški ulici 135 in tam so kmalu zrastle nove stavbe takratnega podjetja. Dobri dve desetletji pozneje, junija 1970, se je zgodil pomemben razvojni premik - na Verovškovi ulici v Ljubljani so položili temeljni kamen za novo tovarno, ki so jo slovesno odprli konec aprila 1975. V začetku devetdesetih let dvajsetega stoletja pa so na tej lokaciji odprli še Lekov poslovnoinformatijski center (PIC). V njem sta dobila prostor Galerija Lek in dragocena farmacevtska zbirka Bohuslava Lavičke. Slednja je svojo prvo postavitve doživela že leta 1986.

Poslovne prostore, razen proizvodnih, so v Leku opremili z likovnimi deli. V sedemdesetih letih je namreč kar nekaj podjetij začelo opremljati poslovne prostore z likovnimi deli in po vzoru drugih so organizirali tudi razstave likovnih del. Kar nekaj slovenskih podjetij se je odločilo za sistematično in strokovno podprto zbiranje likovnih umetnin za njihove zbirke. V Leku ni bilo zaslediti takšnega načrtnega nakupa del ali tako imenovanih namenskih nakupov, veliko slik in drugih umetniških predmetov je podjetje dobilo v dar od poslovnih partnerjev iz takratne celotne države, večino teh zbranih del pa so predstavljali slovenski likovni umetniki, slikarji in grafiki. Kupovanje likovnih del se je v Leku povečalo v osemdesetih letih prejšnjega stoletja, posebej intenzivna pa so bila devetdeseta leta. Ta podatek je popolnoma razumljiv, saj je povezan z izgradnjo novih poslovnih prostorov, zlasti Lekovega poslovnoinformatijskega centra na Verovškovi ulici v Ljubljani. Omenjeni podatek, da izbor del za vse te likovne opreme pisarn, dvoran, vhodnih avl in podobnega verjetno ni bil odvisen od kakšnega načrtnega strokovnega izbora, ampak bolj od

volje vodilnih uslužbencev, je gotovo prispeval k temu, da so bile umetnine različnih kakovosti in za različne okuse. Starejše slike so tako zaznamovane z realističnimi izhodišči, prednjačijo podobe s krajinsko motiviko, ponekod so celo povezane s pogledi na Lekove tovarniške komplekse (npr. Mengeš, Ljubljana). Novejše pridobitve likovnih umetnin pa so že sledile avtorsko razpoznavnim delom znanih slovenskih slikarjev, tudi pripadnikov abstraktnih tendenc in drugih sodobnih trendov v domači likovni umetnosti. Poleg slik, ki so kot oprema sejnih dvoran ali vhodnih avl dosegale kar monumentalne razsežnosti, je med izbranimi deli kar precej grafik, znanih avtorjev, na primer predstavnikov tako imenovane ljubljanske grafične šole, pa tudi avtorjev mlajših generacij, ki so diplomirali na ljubljanski Akademiji za likovno umetnost ali pa na njej uspešno opravili še tako imenovano grafično specialko. Najmanj je kiparskih del.

Nedvomno je to zbrano umetniško gradivo danes treba razumeti kot dragocen del kulturne oziroma umetniške dediščine, ki je vredna pregleda in ogleda. Po svoje priča o občutkih tistih, ki so posamezna dela izbrali in jih uvrstili kot likovno opremo za delovne prostore. Svojo poglobljeno vlogo so te izbrane umetnine kot likovna oprema pisarn in poslovnih prostorov opravile v preteklosti, svoje likovne vrednote pa z različno motiviko, s slogovnimi posebnostmi in avtorskim izrazoslovjem posameznih umetnikov nesporno dokazujejo še danes.

Iztok Premrov

France Pavlovec, Krajina,
olje na platno, 63 x 53 cm

France Godec, Lek Mengeš,
1952, olje na platno, 82 x 100,5 cm

Darko Slavec, Tihožitje z limonami in mizo,
1974, olje na platno, 104 x 85 cm

Ivo Prančič, Brez naslova,
1994, mešana tehnika, 50 x 40 cm

Tomaž Perko, Cerknisko jezero,
1986, olje na platno, 60 x 75 cm

Jaka Torkar, Izvir Save, Zelenci,
1991, olje na platno, 55 x 85 cm

France Godec, Gradbišče,
1952, olje na platno, 60 x 82 cm

Rajko Čuber, Bela narava,
1996, akril na platno, 60 x 60 cm

Andrej Jemec, Poti k soncu,
2000, akril na platno, 65 x 200 cm

Jože Trpin, Gore ob vodi,
1985, akril na platno, 60 x 80 cm

Slavko Pengov, Tihožitje,
1960, olje na platno, 42 x 42 cm

Karel Zelenko, Cirkusanti,
1972, jedkanica, 48 x 64 cm

Riko Debenjak, Jadrnice,
litografija, 52 x 72 cm

Adriana Maraž, Kanape,
1985, barvna jedkanica, 40 x 50 cm

Bard lucundus, Krpan in Brdavs,
1981, sitotisk, 50 x 70 cm

Metka Krašovec, Palenque,
1999, sitotisk, 75 x 65 cm

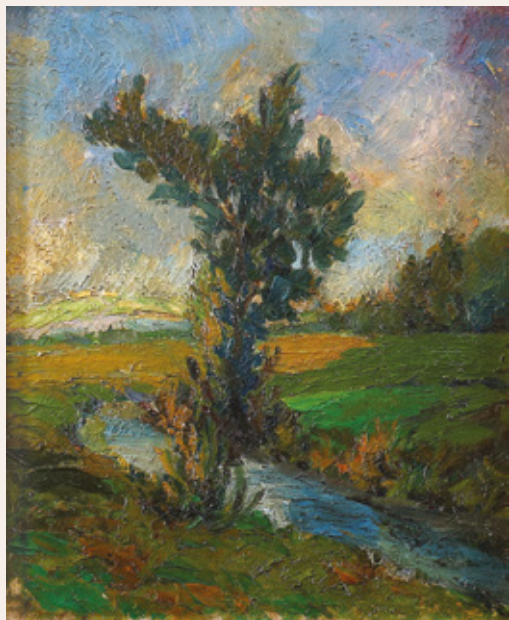
Bogdan Borčič, Velika školjka II,
1972, jedkanica, 77 x 66 cm

Marijan Tršar, Mati z otrokom,
1958, lesorez, 40 x 30 cm

Boris Jesih, Samotno drevo,
1986, litografija, 80 x 67 cm

Rihard Jakopič, Krajina,
olje na les, 28,5 x 23 cm

Matej Sternen, Pri šivanju,
1902, olje na platno, 104,5 x 69,5 cm

France Slana, Šopek,
olje na platno, 70 x 50 cm

Lojze Perko, Cerkniško jezero,
1952, olje na platno, 45 x 64 cm